

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)**

16 березня 2022 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2022

УДК _613+574]:061.3

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 16 березня 2022 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2022. – 233 с.

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор; Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

КОЛЕСНИКОВА І.П. – д.мед.н., професор;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини**» (Київ, 16 березня 2022 р.) висвітлено формування міждисциплінарних багаторівневих зв'язків екології та профілактичної медицини як складової системи громадського здоров'я, розуміння парадигми еколого-гігієнічних взаємин, направлених на зміцнення здоров'я людини через його соціальні, економічні, детермінанти, включаючи не лише питання безпеки харчових продуктів, умов праці та способу життя, профілактики інфекційних і неінфекційних хвороб але й мінімізації несприятливого впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

сім'єю, вдалося вплинути не лише на свідомість дітей, а й на дорослих, адже за результатами дослідження 57,4% сімей респондентів при конструюванні раціону почали застосовувати принципи здорового харчування.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНІ АСПЕКТИ НУТРИЦІОЛОГІЇ ТА БРОМАТОЛОГІЇ» СТУДЕНТАМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА КАФЕДРІ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ № 4 НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

Велика Н.В., Кузьмінська О.В., Аністратенко Т.І.
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

Тенденції сьогодення вимагають постійних змін та удосконалення в професійній підготовці фахівців фармацевтичного напрямку, які спрямовані на вміння володіти комплексними глибокими знаннями не тільки з фармації, але й з суміжних дисциплін, зокрема з нутриціології та броматології, оскільки спостерігається стрімке зростання уваги фахівців різних країн світу до проблем здорового, оздоровчого, персоналізованого харчування.

Постійно поглиблюється рівень досліджень та професійної інформації про склад, властивості, нутриціологічні та парафармакологічні особливості нутрієнтів та харчових продуктів, можливості та ефективність їх застосування в різних медичних та дієтологічних програмах. Володіння цією інформацією значно підвищує професійний рівень фахівців.

Кафедра гігієни та екології № 4 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця також активно реагує на зміни в медичних, фармацевтичних напрямках підготовки, що втілюється в широкому впровадженні викладання дисципліни «Медичні аспекти нутриціології та броматології» на фармацевтичному факультеті студентам 4 курсу, зокрема вітчизняним студентам, а також іноземним студентам англійської, російськомовної та україномовної форм навчання.

Під час вивчення цього курсу майбутні фахівці отримують інформацію, яка надасть можливість розширити свої знання провізора та отримати теоретичні основи та практичні навички з нутриціології та броматології.

Нутриціологія – це наука, яка вивчає харчові продукти, харчові речовини та інші компоненти, що містяться в продуктах, їх вплив та взаємодію між собою та на різні види обміну речовин, норми споживання, засвоєння, втрати та шляхи виведення із організму, їх значення у підтримці здоров'я або виникненні захворювань.

Броматологія – це наука, яка вивчає хімічний склад харчових продуктів та їх зміни під впливом різних хімічних, фізичних, біохімічних, біологічних, мікробіологічних факторів; вивчає взаємодію харчових продуктів з лікарськими засобами; використовує знання фармакологічних ефектів, механізмів дії ліків та принципи раціонального їх дозування при споживанні різних продуктів, побудові певних раціонів харчування з метою забезпечення ефективного і безпечного використання ліків.

Також броматологія вивчає вплив матеріалів та видів упаковки на якість харчових продуктів, досліджує й оцінює якість та безпеку харчових продуктів, виготовлених з використанням генетично модифікованих джерел, сучасних технологій (молекулярне приготування їжі; використання харчового паперу, посуду; 3D-принтери для приготування їжі, страв; «кухня ф'южн», харчові пластири тощо).

Броматологія вирішує і такі завдання як установлення взаємозв'язку структури ксенобіотиків з їх дією на нутрієнти, харчові продукти; вивчає механізми утворення стійких хімічних сполук і комплексів у харчових продуктах та вплив на ці зміни основних технологічних чинників, з подальшою розробкою способів керування цими процесами; розробляє і впроваджує методи аналізу нутрієнтів, харчових добавок, технологічних харчових систем, допоміжних та біологічно активних речовин; розробляє рекомендації щодо екологічної безпеки продуктів харчування тощо.

Таким чином, броматологія базується на досягненнях фундаментальних наук про харчування та тісно інтегрується з біотехнологією, харчовою та фармацевтичною хімією, фармакокінетикою ліків тощо.

На кафедрі надається можливість майбутнім провізорам вивчити роль харчування в забезпеченні нормального функціонування органів і систем

організму; навчитися здійснювати аналіз та надавати консультації щодо взаємодії ліків з продуктами харчування, оцінювати ризики взаємодії ліки з продуктами харчування (ризик «ліки-їжа»), їх сумісності, показання та протипоказання у відповідності до стану здоров'я людини з врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу та продуктів харчування.

Кафедрою розроблено та вдосконалюється пакет навчально-методичних матеріалів з даної дисципліни трьома мовами.

Курс медичні аспекти нутриціології та броматології є вибіркоким, але самі студенти оцінюють його як важливий, цікавий і необхідний, про що свідчить постійно зростаючий інтерес слухачів, в тому числі й англомовних, до цього курсу, оскільки цей курс базується на використанні сучасних міжнародних досягнень, стандартів, рекомендацій.

**ЗАКОНОМІРНОСТІ ПЕРЕБІГУ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ФУНКЦІЙ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТІВ
МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У РАЗІ ЗАСТОСУВАННЯ
ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ**

Вергелес Т. М., Сергета І. В.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Час, який безпосередньо пов'язаний із навчанням в сучасних закладах вищої освіти різного профілю, відповідно до ступеня напруження, тривалості і глибини адаптаційних перетворень, що відбуваються, є одним із найважливіших періодів у житті людини, передусім з позицій адекватного становлення особистості, формування її соціального статусу та професійної підготовленості. Ураховуючи зазначене, не може залишатися поза увагою і формат організації навчального процесу, зокрема, дистанційний формат, який став надзвичайно поширеним в умовах пандемії COVID-19.

Метою наукової роботи було встановлення закономірностей перебігу процесів формування психофізіологічних функцій організму студентів медичних закладів вищої освіти у разі застосування дистанційних форм навчання, котрі